

TOIMINTASUUNNITELMA 2023

Kiimingin – Jäälän vesienhoitoyhdistys on perustettu keväällä 2011 parantamaan vesistöjen tilaa Jäälinojan valuma-alueella. Tavoitteensa saavuttamiseksi yhdistys on toteuttanut Jäälinjärven yläpuolisella valuma-alueella yhdeksän vesienhoitorakennetta, suuren Järviältäan Jäälinjärven kaakkoispäähän, harjoittanut hoitokalastusta Jäälinjärvässä ja pyrkinyt vaikuttamaan Jäälinjärveen kohdistuvaan kuormitukseen mm. edistämällä viemäröintihanketta ja jakamalla tietoa. Vesistön tilaa ja toimenpiteiden vaikuttavuutta on tutkittu vesianalyysillä. Sinilevähaittaa ei ole esiintynyt vuoden 2015 jälkeen, ja myös limalevähaitat ovat lähestulkoon poistuneet. Veden väriarvojen suunta on aleneva. Kalakannan rakenne on kunnossa. Massiivista rautailmiötä ei ole saatu riittävään hallintaan. Asiaa edistetään tutkimuksen keinoin.

1. Vesienhoito ja vesistön tila

Jäälinojan valuma-alueen vesistön tilan parantamista tarkastellaan tässä suunnitelmassa seuraavasti jaoteltuna:

- A. Jäälinjärven yläpuolinen valuma-alue
- B. Jäälinjärvi
- C. Jäälinoja

A. Jäälinjärven yläpuolinen valuma-alue

Jäälinjärven yläpuoliselle valuma-alueelle alun perin suunnitellut vesienhoitorakenteet on toteutettu. Alkuperäisiä suunnitelmia on täydennetty Kalamäen ja Kokkohaaran kosteikkoihin rakennetuilla lietteenpoistojärjestelmillä. Lisäksi on rakennettu suuri laskeutusallas (Järviallas) Jäälinjärven kaakkoispäähän. Erityisesti Järviallas näyttää toimivan melko hyvin, mutta pääosa valumavesien rauta-humus –kulkeutumasta läpäisee kaikki rakenteet.

Yhdistyksen tavoitteena on etsiä keinoja rautailmiön hallintaan tutkimuksen keinoin yhteistyössä Oulun yliopiston kanssa. Tutkimus jatkuu vuoden 2023 lopulle. Tutkimuksessa hyödynnetään yhdistyksen aiemmin hankkimaa valuma-alueen suosimulaattoria sekä vuonna 2018 käynnistettyä padotustutkimusta. Valuma-alueelle kohdistuvien toimenpiteiden suunnittelussa, toteutuksessa ja tiedon välittämisessä tavoitellaan aktiivista vuorovaikutusta maanomistajien kanssa.

Järviältäaassa uusitaan edellisenä vuonna epäonnistunut suovehkan kasvatuskoe. Siinä hyödynnetään bioremediaatiotutkimuksessa käytettyjä kasvilauttarakenteita.

Yhdistyksen tutkimustoiminta kohdentuu toimintavuonna pääasiassa yhteistyöhön Oulun yliopiston kanssa.

Olemassa olevia rakenteita yhdistys pitää kunnossa ja poistaa lietettä pumpaamalla. Kokkohaaraan lietteenpoistojärjestelmää täydennetään rakentamalla pyöröallas nykyisen lietealtaan yläpuolelle. Nykyinen lieteallas tyhjennetään kaivinkoneella erityisesti lehtikertymästä. Vesienhoitorakenteiden vaikuttavuuden seurantaohjelmaa kevennetään ja pyritään hyödyntämään Rautavirta-tutkimuksen yhteydessä hankittuja analysointilaitteita..

B. Jäälinjärvi

Jäälinjärven hoitokalastusta jatketaan vakiintuneella tavalla vallitsevan tilanteen säilyttämiseksi.

Yhdistys jatkaa Jäälinjärveen tulevan ja sieltä lähtevän veden laadun tarkkailua kevennetyllä ohjelmalla.

C. Jäälinoja

Näppärikankaan kaavassa on varattu kaksi aluetta hulevesien käsittelyyn. Yhdistys seuraa kaavan toteutumista ja pyrkii vaikuttamaan siihen, että kaupunki toteuttaa hulevesikosteikot tarkoituksenmukaisella tavalla.

2. Edunvalvonta

Yhdistys seuraa toiminta-alueensa kaavoitusta ja infrastruktuurin uusimista ja laajentamista ja pyrkii vaikuttamaan siihen, että vesistövaikutukset otetaan huomioon sekä suunnittelussa että toteutuksessa. Yhdistys säilyttää vakiintuneen asemansa osallisena julkisissa prosesseissa.

3. Yhdistyksen toiminnan kehittäminen ja viestintä

Yhdistys uusii vesivision ja asettaa sen tavoitevuodeksi 2030.

Yhdistyksellä on voimassa Oulun kaupungin 5000 euron rahoituspäätös.

Yhdistys osallistuu valtakunnallisille vesistökuuntuspäiville sekä VYYHTI-verkoston ylläpitääkseen ja kartuttaakseen verkostoa, jonka myötävaikutuksella vesienhoitoratkaisuja voidaan edelleen kehittää. Otetaan vastaan vierailuja. Yhdistys jatkaa yhteistyötä Jäälin koulun kanssa ja tarjoaa oppilaille vierailu- ja talkoomahdollisuuksia.

Yhdistys jatkaa edelleen jäsen- ja varainhankintaa. Edellytyksiä tähän luodaan viestinnällä. Vesienhoitoa ja sen tuloksia tehdään tunnetuksi mediassa.

Yhdistys osallistuu edelleen Koiteli –reitit ylläpitoon yhdessä muiden jääliläisten toimijoiden kanssa. Reitin laajentamiseen varaudutaan.

4. Kustannukset ja rahoitus

Vesienhoitorakenteet

• Kunnossapito, ja hoito	1 000 eur	
• Lietteenpoisto ja pyörreallas	<u>3 500 eur</u>	4 500 eur

Kalastus

Hoitokalastuskulut	300 eur	
Kalastustyö	<u>1 000 eur</u>	1 300 eur

Vesistötarkkailu

• viranomaistarkkailu	1000 eur	1000 eur
• tulevan ja lähtevän veden laatu,
vaikuttavuustarkkailu	3000 eur	
• näytteenotto ja kuljetukset	800 eur	
• Vesitaselaskenta	<u>1 000 eur</u>	
	4 800 eur	4800 eur

Tutkimukset

• Rautavirta-tutkimus	2200 eur	
• Suovehka Järviaaltaassa	<u>600 eur</u>	2800 eur

Yhteiset

Hallinto ja yleiskulut	2 500 eur	
Viestintä, vierailut, verkottuminen	<u>1000 eur</u>	3 500 eur

Kustannukset yhteensä yht. 17 900 eur

Rahoitus

Oulun kaupunki		5 000 eur
MTK osuus suosimulaattorimallin kustannuksista		1 000 eur
Vesienhoitoyhdistys		
• oma rahoitus, jäsenmaksut	2 000	
• talkoot	<u>9 300</u>	11 300 eur
Virkatyö		
• viranomaistarkkailu		1 000 eur

Kaikki yht. 18 300 eur

Ylijäämä 400 eur

Lahjoituksilla voidaan rahoittaa myös muuta yhteisöllistä toimintaa kuin vesienhoitoa.

Muuta

Lahjoitusvaroista varaudutaan käyttämään:

- nuorten tapahtumiin 500 eur
- Frisbeegolf-rataan 850 eur
- defibrillaattoriin 300 eur

Menoerät eivät sisälly em. toimintabudjettiin.